História Slovenska (Dejiny Slovenska) - 02.časť – Slovensko v dobe Rímskej ríše :)

V rokoch 6-9 n.l. - Slovensko v susedstve Rímskej ríše, ktorá vtedy na území dnešného Rakúska a dnešného západného Maďarska vytvorila dve provincie: Noricum a Panóniu. Germánske osídlenie na juhozápadnom Slovensku (Kvádi a Markomani) - siahlo až po Pobedim a na juh od neho v Krakovanoch - Strážach bolo dôležité centrum tejto oblasti. Veľké kvádske sídliská sa našli aj v Branči a Komjaticiach.

Roku 6. n.l. - rímske légie pod vedením cisára Tiberia prekročili Dunaj a po prvý raz vstúpili na územie Slovenska, aby zaútočili na Marobuda - náčelníka germánskych kmeňov (Markomani a Kvádi), od východu.

Okolo roku 19-21 - vnútorné rozpory v Marobudovej ríši (podnecované Rimanmi) viedli okolo roku 19 k jeho pádu a onedlho aj k pádu jeho nástupcu Katvalda (asi roku 21). Obaja náčelníci aj so svojimi družinami odišli do exilu na rímske územie. Rimania potom preventívne presídlili ich vojenské družiny na ľavý breh Dunaja medzi Moravu a Váh a za kráľa im ustanovili Vannia. Centrum vazalského Vanniovho kráľovstva bolo na juhozápadnom Slovensku.

V rokoch 50-51 - Vanniovi synovcovia Vangio a Sido zorganizovali sprisahanie proti Vanniovi. Ich spojencami boli kmene Hermundurov a Lugiov. Vannius nedostal od Rimanov očakávanú pomoc a porazený ušiel na územie Rímskej ríše, kde mu dovolili usadiť sa pri Neziderskom jazere.

V rokoch 69-79 - v čase vlády cisára Vespasiana začínajú sa rímske posádky usadzovať v celej Panónii a budujú systém pevností a strážnych veží - LIMES ROMANUS, ktoré bránili hranicu proti útokom barbarov. Rimania dbali aj o výstavbu ciest na tomto území. V tomto období mali rímske armády v Panónii 40 000 až 50 000 mužov.

Po roku 93 - v rámci Limes Romanus sa budujú rímske tábory ako sídla štyroch légií: Vindobona (Viedeň), Carnuntum (Deutsch Altenburg - Petronell), Brigetio (Szony na juhovýchod od Komárna na pravom brehu Dunaja), Aquincum (Starý Budín). Medzi základným tábormi vznikli vo vzdialenosti 30-40 km pomocné tábory a opevnenia. Takýmto táborom boli Gerulata (Rusovce). Na ľavom neobsadenom brehu Dunaja budovali predsunuté oporné body (Iža pri Komárne (Kelemantia). Predpokladá sa existencia rímskej stanice pri Štúrove. Zvyšky rímskych vojenských a civilných stavieb sa našli aj severnejšie (Dievčenský Hrad pri Komárne, Milanovce, Cífer, Bratislava, Devín, Dúbravka, Stupava). V 2. polovici 1. storočia mali už obsadené nielen celé Ponitrie, ale aj dolné Pohronie a Poiplie.

V rokoch 99-106 - vojny cisára Trajána proti Dákom. Súčasne sa aktivizuje stavebná a opevňovacia činnosť Rimanov na Dunaji. Na začiatku výprav proti Dákom roku 99 cisár podnikol inšpekčnú cestu po rímskych posádkach nachádzajúcich sa v dunajskom limite.

V 2. storočí - pri trestných expedíciách proti „barbarom" na sever od Dunaja Rimania pokračovali v budovaní predsunutých staníc - táborov (napr. stanica v Stupave). Nálezy rímskych tehál, keramiky a ďalších predmetov dovoľujú predpokladať existenciu aj ďalších staníc a táborov, ktoré nie sú odkryté.

V rokoch 166-167 - v Panónii povstanie domácich kmeňov proti Rímu.

Roku 168 - cisári Marcus Aurelius a Lucius Verus vypochodovali proti povstalcom, ale s malým úspechom. Germáni sa zmocnili Panónie a prenikli až do Itálie. Obranu Rimanov komplikoval mor, ktorý vypukol v ich vojsku.

Roku 169-171 - Rimania vyhnali Germánov zo západnejších provincií Norica a západnej Raetie (v dnešnom južnom Nemecku). Po smrti Lucia Vera (169) hlavné velenie prevzal Marcus Aurelius.

Roku 172 - rímske vojská pod vedením Marca Aurelia vytiahli z Carnunta a obsadili južné Slovensko. Postupne

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

prenikali až do severnejších údolí. Tu niekde v tábore na dolnom toku Hrona cisár napísal prvú kapitolu známej knihy *Hovory k sebe samému*.

Roku 173 - Rimania zvíťazili nad Markomanmi a Kvádmi. K týmto bojom sa viaže príbeh o zázračnom daždi niekde na Slovensku. Dážď si vraj modlitbou vyprosil kresťanský vojak, keď sa rímske vojsko obkľúčené barbarmi ocitlo v tiesni.

Roku 179-180 - v bojoch na sever od Dunaja rímske vojská dosiahli ďalšie víťazstvá nad Markomanmi a Kvádmi. 855 vojakov druhej pomocnej légie pod vedením legáta Valeria Maximiana táborilo v Laugariciu (Trenčín), kde o svojom pobyte nechalo nápis. Je to jediná písomná zmienka o preniknutí rímskych vojsk na najsevernejšie miesto v strednej Európe.

Rímsky nápis na trenčianskej hradnej skale

Roku 180, 17. 3. - vo Vindobone (Viedni) zomrel cisár Marcus Aurelius. Jeho syn Commodus podnikol trestnú výpravu proti nepriateľom. Koncom leta 180 ju úspešne zavŕšil. Predpokladá sa, že Marcus Aurelius chcel založiť nové provincie, Markomaniu a Sarmatiu. Tento plán sa po jeho smrti už nedal uskutočniť a Commodus uzavrel s Markomanmi obojstranne výhodný mier.

Roku 188 - Commodus podnikol proti Germánom ďalšiu výpravu na sever od Dunaja.

Roku 350 - množiace sa nájazdy barbarov vyvolali zosilnenú stavebnú činnosť na rímskom limite. Opravovali sa staršie tábory a budovali nové na území Kvádov, ďaleko za hranicou (Cífer - Pác, Milanovce). Svojvoľné budovanie predsunutých táborov narazilo na odpor barbarských kmeňov.

Roku 374 - Kvádi v spojení so Sarmatmi zaútočili na Panóniu. Rímske vojská viedol osobne cisár Valentinián. Bola to viac demonštrácia sily ako vojenský úspech, pretože Kvádi sa vyhýbali otvorenému boju a stiahli sa do horských dolín.

Roku 375 - cisár Valentinián zomrel v Brigetiu (pri dnešnom Komárne) počas rokovaní s poslami Kvádov a Sarmatov. Po jeho smrti Rimania uzavreli obojstranne výhodný mier. Rímske vojská na územie Slovenska už nevkročili.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania